

jeg i saa Henseende være villig til at give dem alle de Oplysninger, de ville have; jelsbe det rent formelle Forslag om, hvorledes Fordelingen skal ske, skal jeg med Glæde sende til Udvalget, men derimod hans Bedømmelse over de enkelte Skoler har jeg ikke i Sinde at sende til Udvalget, thi jeg mener, at det vilde være høist urigtigt, om den blev offentliggjort.

Brix: Det er kun et enkelt Punkt, hvorom jeg vil tillade mig en Henstilling til den høitærede Minister. Der er forlangt paa Finantsloven, og det er billiget af Udvalget, saa Alt er i sin gode Orden, en Understøttelse til Udgivelse af Rektor Bergs græske Lexikon. Den Henstilling, jeg i den Anledning skal gjøre, er, om den høitærede Minister vil stille saadanne Betingelser med Hensyn til den Maade, hvorpaa et slikt Arbejde bliver trykt, og det Papiir, hvorpaa det bliver trykt, at man kan undgaa de skandaløse, tør jeg næsten sige, Udgaver af Lexika, som man i den senere Tid har faaet. Jeg vil der nævne navnlig Jensen's Lexikon i Latin og tildeels Sicks Lexikon i Fransk og flere andre, som ere af den Natur, at de ikke uden at forulempe Børnene og fremkalde farlige Forhold for deres Dine kunne bruges. Naar Staten nu giver en Understøttelse til Udgivelsen af et saadant Værk, forekommer det mig ogsaa, at den maa have Ret til at stille visse Betingelser overfor Forlæggeren. I det Hele vilde jeg ønske, at der for alle Skolebøger, som bleve autoriserede, eller som man fik Lov til at bruge, blev stillet visse Betingelser med Hensyn til Tryk og Papiir. Dette er maasse for Mange noget tilsmældende Digegyldigt eller mindre Bigtigt, men af de Undersøgelser, som den af den høitærede Minister nedsatte hygieiniske Kommission har foretaget, fremgaar det, at dette Spørgsmaal har stor Betydning. Jeg skal tillade mig at oplyse, at der er blevet anstillet i forskjellige, dels lavere, dels høiere Skoler en Undersøgelse af den Tilstand, i hvilken Børnenes Dine befinde sig. Det har da vist sig, at medens der i Almuekolen for Drengenes Vedkommende næsten slet ikke er noget Procentantal af Nærshynede (fra 2—4,1 pCt.) og for Pigerne noget Mere, idet Procenten i Kommuneskolerne stiger fra 11 til 16 pCt., er den i de høiere Pigeskoler noget høiere; navnlig viser der sig en bestemt Stigning fra 11-aars Alderen til 15-aars Alderen og fra 15-aars Alderen til 19-aars Alderen indtil 19,8 pCt. Men i de lærde Skoler er Forholdet i høi Grad foruroligende, og efter de statistiske Oplysninger, der ere tilveiebragte ved Undersøgelser, som ere bleve

anstillede blandt Andet i Metropolitan-skolen og i flere høiere private lærde Skoler, viser det sig, at i 1ste Klasse (12-aars Alderen) er Procentantallet af Nærshynede 14,7, i 2den Klasse 16,1, i 3die Klasse 29,6, i 4de Klasse 27,2, i 5te Klasse stiger det til 38,3 og i 6te Klasse er Antallet af de Dreng, der lide af Nærshynethed, 45 pCt., hvilket altsaa er næsten Halvdelen af Børnene. Der er en saa bestemt Stigning i disse Klasser, at der allerede ved et rent ydre Syn paatrænger sig den Bemærkning, at en Del af denne Nærshynethed udbilles under Forholdet i Skolen, og naar man spørger Lærerne, om de antage, at Arbejdet i Skolen har Andel heri, og at den idelige Sygden med Læsning har nogen Indflydelse derpaa, have de svaret bestemt ja og udtalt, at netop de slette Bøger, dette at maatte bestandig holde Dinen nær ved Bogen, i høi Grad influerer paa og udvikler Dispositionen til Nærshynethed, som er tilstede. Det er et Forhold, som er i høi Grad foruroligende, og dog viser det sig, at her hjemme hos os er Forholdet ikke saa slet som et Sted i Uystland, tror jeg, hvor man har fundet indtil 80 pCt. Det er et Forhold, som i høi Grad har vakt Opmærksomhed rundt omkring, og jeg har derfor benyttet denne Leilighed til at henlede Opmærksomheden derpaa, ihvorvel jeg forøvrigt tror at vide, at den høitærede Minister i Forveien har havt sin Opmærksomhed henvendt derpaa. Men jeg tror, at det er hensigtsmæssigt at bringe det frem paany her, for at der muligvis kunde træffes bestemte Foranstaltninger i den Retning, som her ligger for, hvor det staar i Ministerens Haand at tage et Forhold.

De øvrige Punkter paa dette Budget kan det jo ikke nytte at tale om. Jeg skal derfor kun beklage ligejom den ærede Ordfører for Mindretallet, at man ligeoverfor Aalborg Skole ikke har villet komme den Trang imøde, som der er til en ny Skolebygning. Naar man ser overalt andetsteds, hvad der ved enorme, energiske Anstrengelser gjøres for at fremme Opførelsen af gode Skolebygninger, er det beklageligt, at vi her i tillands staa saa langt tilbage, at vi ere saa lidt med. Den af den ærede Ordfører anførte Grund, at man vilde vente til en almindelig Ordning af det lærde Skolevæsen, er vistnok at henvise. Sagen ad græcas calendas; thi de Erfaringer, man har gjort i den Henseende, vise, at selv om man iøvrigt vil en Reform, ere Meningerne paa dette Punkt saa delte, at der vil gaa lang Tid hen, inden der vil kunne danne sig en almindelig Mening om, i hvad Retning og paa